

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

Julehjælp i Aalborg fører til tro

I LM ønsker vi, at stadig flere mennesker må møde Jesus. Derfor har Landsstyrelsen valgt at gøre 2018 til et bønnens år om vækkelse, hvor vi står sammen om at bede for vores land. Bed om, at flere danskere må lære Gud at kende.

Aalborg Frimenighed uddeler hvert år julehjælp. Det giver kontakt til mange, der normalt ikke kommer i LM-huset – helt op til 95 familier har fyldt huset. Inden uddelingen bydes de på en kop kaffe og lidt julegodter. Evangeliet bliver fortalt, og de synger nogle kendte julesange. Nogle er ad den vej kommet til tro og er nu en del af menigheden.

- Tak for muligheden for at hjælpe mennesker i nød til at få en god jul.
- Tak for, at Jesus stadig opsøger og frelser mennesker, der ikke kender ham.
- Bed for julehjælpsuddeling i Aalborg torsdag den 20. december.

En jul fuld af nåde

Da universets skaber blev menneske, satte han sig selv under menneskeheden

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Da Gud blev menneske, skete det ikke med pomp og pragt. Skaberen af himmel og jord, der opretholder alt med sit ord, kunne være kommet til den skabning, han skabte af støvet, i al sin væld. I stedet vælger han at blive født i en afkrog af det romerske rige af en ung kvinde, om hvem naboerne må have sladret, at hun var både løs på tråden og kuleskør. Universets skaber vælger at komme til sin oprørske skabning – ikke med al sin autoritet, men som et skrøbeligt barn i usle kår. Dermed sætter han, som er over hele menneskeheden, sig selv under hele menneskeheden.

Hvorfor gør den mægtige konge sådan? Hvorfor slår han ikke bare hårdt ned på oprørerne, sådan som det

var hans ret?

Vi får et fingerpeg, når vi ser på det navn, som hans fætter Johannes, ham der skulle gå foran ham, fik. Hans far fik ordre om, at drengen skulle hedde Johannes, da han af englen Gabriel fik bud om hans mirakuløse fødsel. Det navn betyder "Gud er nådig". Drengen kunne vel havde heddet Zakarias som sin far og stadig udfyldt sin opgave, men det var vigtigt for Gud, at han skulle hedde "Gud er nådig".

Når vi fejrer jul, husker vi på, at Gud er kommet til os. Og det vigtigste budskab, Gud ønskede at overbringe til os som en forberedelse, inden hans søn trådte frem, var dette: at han er nådig.

Det er han også denne jul. Glædelig jul fra redaktionen. Første nummer af *Tro & Mission* i det nye år udkommer 18. januar.

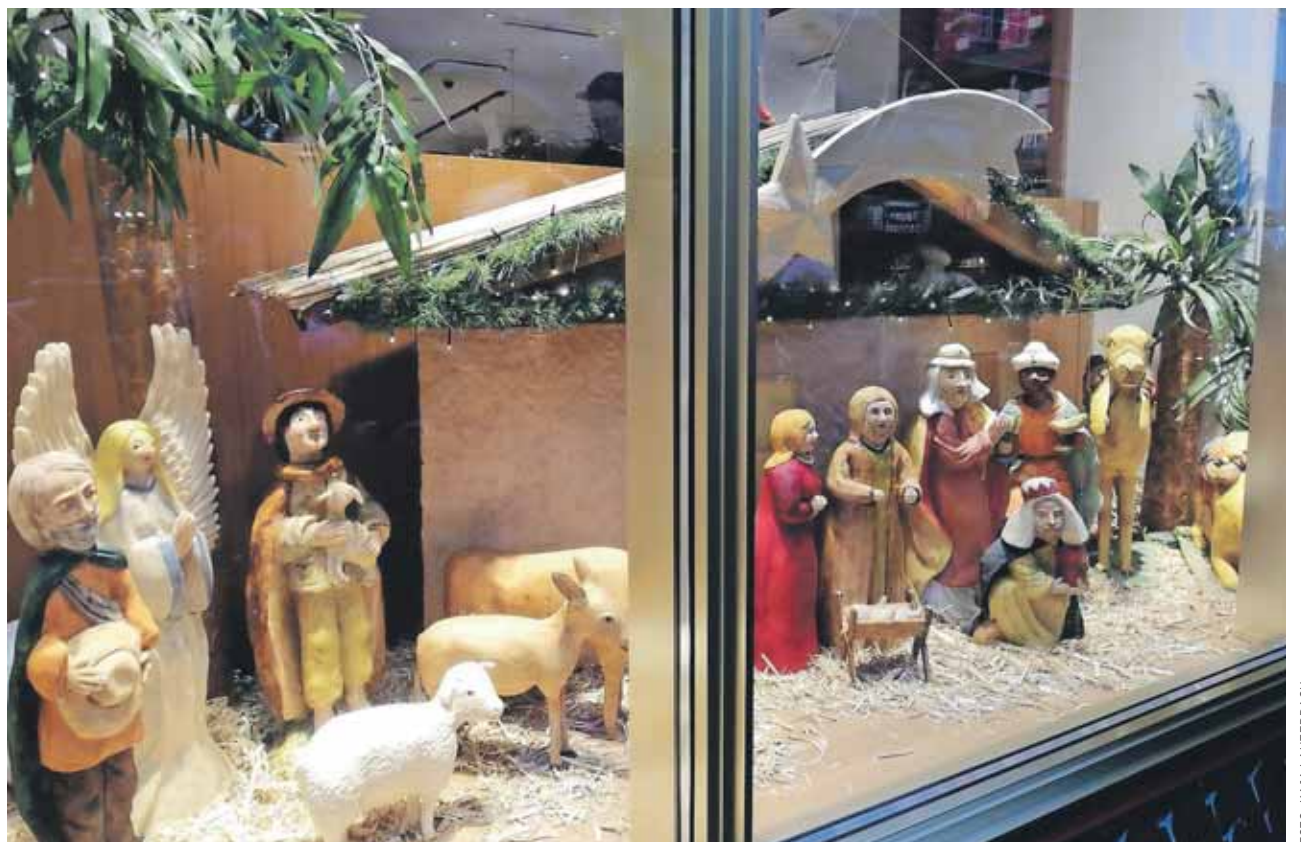

FOTO: KAJA LAUTERBACH

Lovforslag kan fjerne fradragsret for gaver til LM

Eventuelle ændringer træder først i kraft fra 2019. LM's resursechef forventer dog, at der kommer en løsning

Årlige gaveindtægter på 32 millioner til LM's arbejde på lokal- og landsplan, moms-kompensation for sammenlagt to millioner kroner og arveafgift af de gennemsnitligt tre millioner, som LM årligt får i arveindtægter. Det er områderne, der bliver påvirket, hvis LM mister godkendelsen til at kunne modtage gaver og gavebreve med fradragsret for gaver fra januar 2019.

Retten er i dag sikret af § 8 og §12 i Ligningsloven, men et udkast til en ny bekendtgørelse om godkendelse efter disse paragraffer inkluderer ikke kirkelige

foreninger, som ikke er godkendte trossamfund. Dette gælder Luthersk Mission og en række af de organisationer, LM normalt samarbejder med, som, hvis udkastet mod forventning gøres til lov, således ikke kan tilbyde skattefradrag til gavegivere fra 1. januar 2019.

"Vi er fortrøstningsfulde i forhold til, at der kommer en løsning, som LM kan være tilfredse med. Det er dét, ISOBRO (indsamlingsorganisationernes branche-forening, red.) forventer på baggrund af deres samtaler med embedsværket og ministeren," beroliger LM's

resursechef Johnny Lindgreen, der følger sagen nøje.

Giver ikke mening for LM 12. december udløb høringsfristen på en ny bekendtgørelse om, hvad der skal til for at blive godkendt til at modtage gaver med fradrag. Bekendtgørelsen nævner ikke foreninger, der som LM ikke er et selvstændigt trossamfund, men en forening under folkekirkens bekendelser.

Gennemføres loven, er konsekvensen, at LM's gavegivere ikke længere kan få fradrag for gaver og gavebreve til LM, med mindre LM registreres som trossam-

fund eller som en almennyttig forening.

"Ingen af delene giver mening for LM," forklarer Johnny Lindgreen:

"For os er troen udgangspunktet, og de gode gerninger er en frugt af troen. Vi ønsker ikke at skulle ændre vedtægterne, så de udtrykker den modsatte rækkefølge. Og at blive til et trossamfund vil ikke være det rigtige for de mange LM'ere, der har deres faste plads i en folkekirke et sted i landet."

Forventer ændring Sammen med LM ram-

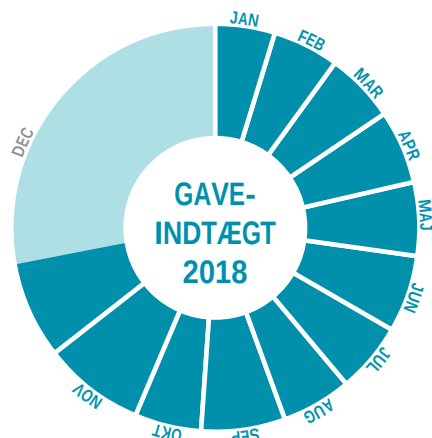
mes en række andre af de foreninger, som LM ligger tæt på.

Derfor har ISOBRO, LM og flere andre indgivet høringsvar, og fra flere sider lyder det, at man forventer, at udkastet til den nye bekendtgørelse bliver lavet om, sådan at LM også kan modtage fradragsberettigede gaver i 2019.

"Det er det, vi hører fra ISOBRO, der har haft flere møder med kirkeministeriet, skattestyrelsen og skatte-departementet. De folkekirkelige organisationer er blevet overset ved en fejl," siger Johnny Lindgreen. *n/m*

KURT NIELSEN ►► Julekrybben ser måske ikke ud af så meget, men jeg er overbevist om, at det er godt nok til Jesusbarnet

En spændingsfyldt december: Mon vi når vi det?

Midt i december havde LM modtaget knap 12 millioner kroner i gaver.

Det er altid meget spændingsfyldt her i december. Erfaringsmæssigt er det her, vi skal have en væsentlig del af vores gavebudget. Lige nu mangler vi cirka 3,5 millioner kroner for at nå op på samme gaveniveau som sidste år. Mon vi når det?" Bekymringen skyldes, at vi hele året har ligget lidt foran sidste års tal, men her i december har vi i årets første uger fået 637.000,- kroner mindre end i 2017.

I forhold til budgettet manglede der den 15. december cirka 4,5 millioner kroner.

Johnny Lindgreen, Resursechef

Korttidsmissionær til bibelundervisning i Peru

Jørgen Enevoldsen rejser til Peru omkring den 10. januar og vil være i landet i cirka en måned. Han skal primært undervise på den decentrale bibelskole i Juliaca, men vil også være til rådighed for samtaler med præster og andre ledere i den peruanske kirke.

Jørgen Enevoldsen var sammen med sin familie missionær i Peru i perioden 1988-1997. De fleste år boede og arbejdede de i Juliaca. LM ser dette som et udmærket supplement til det eksisterende arbejde, som LM har gennem vores nuværende missionærer.

Christian Lund Pedersen

Fritidsprædikant genoptager sin opgave

Søren Eriksen genoptager sin opgave som prædikant i Vestjyllands afdeling.

Søren Eriksen har været sømandsmissionær og evangelist i Nuuk i Grønland i tre år, udsendt af Sømandsmissionen. I sommer vendte han tilbage til Danmark, og fra januar begynder han en halvtidsansættelse i LM som evangelist blandt grønlandere i Danmark.

kl

Betlehem ligger i Holstebro

En ni kvadratmeter stor julekrybbe i privat have vækker interesse

AF KAJA LAUTERBACH

Kurt Nielsen fra Holstebro har bygget en julekrybbe i naturlig størrelse i sin have.

Det har han gjort, fordi han gerne vil vise, hvad jul er: at Jesus kom til verden.

Hans have ligger ud til en rimelig befærdet vej, hvor mange mennesker går og kører forbi hver dag, og han oplever, at en del af dem standser op og kigger.

Engangspaller og afrikansk tøj
Julekrybben er bygget af engangspaller, som Kurt Nielsen har fået af det lokale rengøringsfirma.

Huset, der er ni kvadratmeter stort, er bygget med åbne gavle, så man kan kigge ind til Maria, Josef og det lille Jesusbarn fra begge sider.

"De, der kommer forbi på gaden, kan se ind, og det kan vi også selv inde fra huset," siger han.

"Jeg har nemlig også bygget den til at minde mig selv om julens budskab."

Jesusbarnet er en dukke, og Maria og Josef af træ og kyllingetråd og med ansigter i papmache. De er klædt i afrikanske kangaer, fra dengang familien Nielsen var missionærer for LM i Tanzania i 1990'erne.

Se mere på dlm.dk/nyt

FOTO: ERIK NIELSEN

ESSENS ►

Vov at lede andre

AF SØREN S. SØRENSEN
GENERALSEKRETÆR
SSS@DLM.DK

En vigtig del af lederskab er at turde tage ledelsen.

Når vi vover at lede, foregår vi ikke at have de rigtige svar. Vi bliver nysgerrige og stiller de vigtige spørgsmål. Men det handler også om magten til at beslutte. En magt, der bliver større, når vi deler den med andre. Vi undgår ikke vanskelige samtaler og situationer. Der skal tages beslutninger, som ikke alle synes om. Derfor finder jeg ofte min egen le-

delse indhyldet i sårbarhed.

Det dristige lederskab må finde mod, så ledelsen fremad ikke defineres af knaphed, frygt og usikkerhed. Jeg har mange gange spurgt mig selv, hvor finder jeg dette mod? Rent sekulært har jeg fundet værktøjer ved blandt andet at læse den nye bog om ledelse: *Dare to lead* af Brené Brown. Skalaen for mod måles ifølge Brown af sårbarhedens styrke. Den, der tør vise sine begrænsninger og endda erkende sine fejl, er modig ifølge Brown. Hun er kommet frem til, at alle modige handlinger kender til sårbare følelser.

Men selve kilden til mod finder jeg ikke i denne ellers velskrevne bog. Den finder jeg i en anden bog, som handler om den yderste sår-

barhed – nemlig magtesløshed. Paulus taler i 2 Kor 12 om magtesløshedens styrke. Han skriver: *Min nåde er dig nok, for min magt udøves i magtesløshed*. Sådan kan jeg finde modet til at lede, ved at turde synliggøre min magtesløshed, for at Kristi magt kan udøves gennem os, som tror på Jesus.

LM's jubilæumsår er ved at rinde ud, og vi må kigge fremad sammen. Hvordan undgår LM at komme til at mangle ledere, der tør give sig i kast med børneklubber, ungdomsarbejde og seniormøder? Det er langt nemmere at trække sig og sige "det overskuer jeg ikke". Hvordan opdyrker vi modige ledere, og hvordan integrerer vi værdien af mod til at lede andres potentiale?

Det sker ved at lade Kristi

magt udfolde sig. Og det sker ved at lade ham tale ind i vores liv. Lade hans kald til tjeneste styre meget mere, end det gør i dag. Vi skal turde tage de barske samtaler, hvor vi opmuntrer hinanden til at udfordre komfortzonen. Samtalen, som ikke altid spørger, om du har lyst, men om du har et kald til at tjene din Herre og frelser.

Jeg ønsker at afslutte LM's jubilæumsår ved at frembære et kald til modigt kristenliv – til Guds ære! Ikke fordi jeg selv har lyst eller behov, men fordi Guds riges sag mangler ledere! Lad os fortsat samle os i bøn og frembede fornyet Jesu glæde, så vi kan tjene ham ved at udøve Jesu magt gennem mission – her og der. Lad dig ikke blot inspirere af Guds ord, men lad det bo i rigt mål hos dig!

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.

ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave

184s for 4. kvartal 2018
183i for 3. kvartal 2018

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 8. januar 2019.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/linje.
Småannoncer kun for private:
130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

MADS KOEFOED-HESSELLUND ►► Vi mærker i høj grad opbakning til LM's efterskoler. Forældre vælger bevidst en LM-skole

Eleverne skal dannes og møde frelseren

Sædding Efterskoles forstander ønsker at være i god dialog med de unge

AF OLE SOLGAARD

"Det er vigtigt at få fortalt eleverne om Jesus som frelser i et sprog, de forstår. Jeg vil gerne, at de møder Jesus her på skolen."

Det er noget af det, som Sædding Efterskoles nye forstander, Mads Koefoed-Hessellund, brænder for. Han uddyber, at en del teenagere opfatter sig som kristne, og at Jesus som trøster og medvandrer står stærkt hos dem, mens færre taler om Jesus som frelseren. Grundsandhederne til frelse har tidligere stået stærkere, mener han.

Forstanderen lægger stor vægt på den gode dialog med eleverne, uanset om det handler om undervisning, adfærd eller tro.

"Jeg får taleret hos dem ved at være relevant, velforberejdet, oplyst og lidt sjov. De skal fornemme, at jeg har noget på hjerte, og at jeg vil dem noget godt. Det, jeg siger og gør, skal gøres på en respektfuld måde," forklarer den relativt unge forstander.

Trives med at arbejde blandt unge

37-årige Mads Koefoed-Hessellund flyttede i januar 2018 ind i forstanderboligen sammen med Pernille, der er ansat som lærer på samme skole. Ægteparret har børnene Gotfred på tre år, Madicken på syv år og

Theodor på ni år.

Forstanderens første mange sko blev slidt i Aalborg, og han har altid været en del af Luthersk Mission. Efter endt tømreruddannelse var han i syv år ungdomskonsulent i LMU i det sønderjyske. Derefter underviste han i to år på Agerskov Kristne Friskole, hvor han sideløbende læste samfunds-fag på HF og lærerseminariet.

Senere blev det til godt og vel fire år som lærer på Løgumkloster Efterskole. I den periode havde han også et års fuldtidsstudie på seminariet med engelsk og pædagogiske fag.

Meget nyt at forholde sig til

Lige nu er han ved at finde sine ben som forstander. Og der er mange ting at forholde sig til. Telefonen ringer, mailboksen blinker, persondataloven skal implementeres, og der trækkes i ham fra flere sider.

"Jeg er meget ny, og jeg skal opøve evnen til at sortere, så jeg kan navigere i de mange opgaver, der lander hos mig. Det er endnu ikke helt klart for mig, hvad jeg skal prioritere, men med tiden skal jeg nok finde vej og kommer til at bidrage mere og mere," siger den nye forstander, der er taknemmelig for at være omgivet af erfarne folk.

"De ansatte er skolens vigtigste aktiv. Det er derfor

Mads Koefoed-Hessellund er i gang med at opøve evnen til at sortere, så han kan navigere i de mange opgaver, der lander hos ham som forstander – og han er meget taknemmelig for, at han er omgivet af erfarne folk.

vigtigt, at de har lyst til at tænke med, så der sker en fælles idéudvikling – med respekt for de forgangne år med svingende elevtal, hvor der er blevet kæmpet for at vende elevtalsudviklingen. Det er dejligt, at rammerne nu igen er fyldt ud med 83 elever. Det er vi både ydmyge og taknemmelige over."

Bidrager med almen dannelse

Mads Koefoed-Hessellund har selv fornøjelsen af at undervise i engelsk, og så har han to ugentlige fællestimer med alle elever. Her giver han både praktisk information, pædagogisk vejledning og tager nogle emner op, som har et element af almen dannelse. Det kan handle om samfundsforstå-

else, noget bibelsk stof eller en snak om formel og uformel magt i elevgruppen.

Som efterskoleforstander vil han gerne være opdateret på, hvad der rører sig blandt teenagere, både ved at snakke med dem selv og ved at høre og læse, hvad andre har tænkt.

"I øjeblikket er jeg ved at læse bogen *Sluk*, der gør opmærksom på, at Danmark er det land, der har taget IT til sig mest ukritisk. Ikke mindst på en efterskole må vi være opmærksomme på de utilsigtede virkninger af den megen skærmtid."

Personaleledelse, MU-samtaler, budgetlægning, planlægning af Efterskolernes dag, rundvisning og møder i missionsforeninger hører også til forstanderens mangeartede opgaver. Lige nu spekulerer han på, om skolen skal have sat solceller op.

Opbakning til LM's efterskoler

Forstanderen glæder sig over efterskolernes muligheder og deres betydning i LM:

"Det kan godt være, at organisationsforståelsen generelt er for nedadgående blandt LM'ere, men der er stadig en god opbakning til LM's efterskoler, som nogle forældre vælger bevidst. Vi på LM's efterskoler skal så være opmærksomme på, hvordan vi kan arbejde sammen og støtte hinanden."

FOTO: SÆDDING EFTERSKOLE

Stubbekøbing Efterskole klar til afgangsprøver

LM's specialefterskole forbereder nu elever, der gerne vil videre til en erhvervsuddannelse

AF KARIN BORUP RAVNBORG

For første gang nogensinde er der blevet afholdt terminsprøver på Stubbekøbing Efterskole.

Som noget nyt dette skoleår afholder skolen afgangsprøver i dansk og matematik. Det skyldes den erhvervsskolereform, som regeringen indførte for tre

år siden.

Tidligere kunne de unge komme direkte videre på en erhvervsuddannelse, men nu kræves det, at eleverne har en karakter på mindst 02 i dansk og matematik for at blive optaget. Det kan blive et problem for de elever, der gerne vil videre på for eksempel teknisk skole eller uddanne sig til social- og sundhedshjælper.

"Vi har egentlig holdt os lidt tilbage fra at indføre afgangsprøver på skolen, fordi vi vil fastholde vores kendetegn som rendyrket kristen specialskole," siger skolens forstander, Ivan Jakobsen.

Skolen har to spor

Meningen er, at man skal kunne gå på skolen uden at blive mødt med krav om test, forklarer han.

"Men vi har bare måttet konstatere, at folk begyndte at vælge os fra, fordi vi ikke kunne tilbyde eleverne en afgangsprøve."

Derfor kører skolen nu med to spor - det ene med fokus på afgangsprøverne til sommer, og det andet som prøvefri specialklasse.

Resursebeskrivelse

Mange af de elever, der går

i den prøveforberedende klasse, har aldrig fået karakterer før.

De er dog blevet testet forud for opstarten på skolen, og med de netop afsluttede terminsprøver og god opbakning fra klassens to lærere, skal de nok blive klar til sommerens prøver, vurderer forstanderen.

"De er super motiverede for det. Og det åbner også

nogle muligheder for dem bagefter."

"Vi er dog stadig først og fremmest en specialefterskole. Alle elever får en resursebeskrivelse med sig, når de afslutter skolen – uanset om de har været til folkeskolens afgangsprøve eller ej," siger Ivan Jakobsen og slår fast:

"Det har vi altid gjort – og det vil vi blive ved med."

MISSIONÆRPLAKAT 2019 ▶ Mongoliet er kommet med såvel som otte nye mennesker, der ikke var at finde på 2018-plakaten

SUNDHEDSFAGLIG MISSIONÆR TIL CAMBODJA

Vil du bruge din viden og erfaring på det sundhedsfaglige område til at hjælpe syge og dårligt stillede mennesker i Cambodja til bedre levevilkår?

Så kan vi bruge dig som missionær i Siem Reap-området. Du vil indgå i et sundhedsteam, hvis primære fokus er oplæring i hygiejne, ernæring, sårpleje, førstehjælp osv.

Ansøgningsfrist: snarest muligt.

Vil du vide mere?

Læs hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job/missionaer.

Kontakt gerne missionskonsulent Bent Olsen på bo@dlm.dk / 41 57 82 37.

Giv Tro & Mission som gave

Kun 190 kr. for et år

JULIE OG EMIL SOLGAARD

indvies og udsendes til en missionærtjeneste i Peru

SØNDAG DEN 6. JANUAR

KL. 13.30-17

på Løgumkloster Efterskole

- Prædiken v. generalsekretær Søren S. Sørensen
- Indvielse af Julie og Emil
- Børnevenligt musikindslag v. Maja Morthorst
- Kaffe
- Mulighed for at bringe en kort hilsen (børnepasning imens)

Alle er velkomne!

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Både Etiopien og Grønland er forsvundet fra LM's missionærplakat i 2019 sammen med en række missionærer i øvrige lande. Til gengæld er Mongoliet kommet med såvel som otte nye mennesker, der ikke var at finde på 2018-plakaten. Det er primært nye folk i Tanzania, der på 2019-plakaten tæller knap hver anden udsending.

Ikke et lavpunkt

2018 bød på en meget pludselig afslutning i Etiopien, missionærstop i både Tanzania og Cambodja samt tilknyttede Solveig og Søren Eriksens stop i Grønland. Selvom flere af stillingerne ikke skal genbesættes, har LM i flere måneder annonceret efter mindst syv nye missionærer til alle LM's missionærlande. Behovet ses også på plakaten for 2019, der med 32 ansigter har fire færre end i 2018.

I alt 26 missionærer på almindelig kontrakt, hvoraf et par er på afsluttende orlov i Danmark og konsulentopgaver i 2019, tre pendlermissionærer, én korttidsmissionær, der er ansat på en etårig kontrakt, samt to tilknyttede missionærer i Mongoliet pryder den nye plakat.

Dermed bliver 2019 således ikke et historisk lavpunkt i LM's nyere missionshistorie, som man kunne frygte

På den nye plakat er blandt andet et norsk par, som i øjeblikket er udsendt af NLM.

med de mange ledige stillinger. Både i 2017 og 2014 var der færre missionærer på plakaten – nemlig 31.

Norske udsendte

Den nye plakat inkluderer blandt andre Margunn og Geir Tore Salmelid, der er udsendt af Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM) til bibelskolen i Kiabakari i Tanzania, hvor også LM-missionærerne Signe og Brian Bjørn Nielsen arbejder. NLM har besluttet at trække alle sine ansatte ud af det østafrikanske land i 2019, men LM har lavet aftale med det norske ægtepar om at blive på skolen indtil sommeren 2020, da familien Bjørn Nielsen har planlagt et halvt års orlov i slutningen af det nye år.

Margunn og Geir Tore Salmelid har været udsendt til Tanzania siden 1996 og til

Kiabakari siden 2003.

Den nye plakat inkluderer også Julianna og Silas Olofson, der ligeledes er udsendt af NLM. De er i Mongoliet, hvor den lutherske kirke er omkring ét år gammel. Parret, der er fra Færøerne, har haft et mangeårigt tilhørsforhold til LM og glæder sig derfor over at kunne stå på LM's missionærplakat og bedeliste og dermed komme med i fleres bønner.

Af sted igen

Også Paul Hæg, der er udsendt på en etårig kontrakt, er ny på missionærplakaten. Han blev ansat i foråret 2018 som volontør i Soma Biblia, men den 56-årige tidligere lærer på LM's efterskole i Løgumkloster fik tilføjet nogle administrative opgaver i forbindelse med afslutningen af daværende teamlederpar Gry og Per

Jørgensen.

Det sidste nye par er Hanne og Jens Erik Agerbo, der begynder forberedelserne til udsendelse i februar. Parret var udsendt til Tanzania fra 2004 til 2009 og skal i 2019 igen til Tanzania. Denne gang for at arbejde med diakoni og administration.

Desuden er frimenighedspræst Flemming Hansen ny på plakaten i 2019 og skal fungere som pendlermissionær, ligesom han gjorde hele 2018. At han ikke kom på plakaten sidste år, skyldes, at der blev truffet aftale med ham for sent til, at det kunne nås.

Plakat og bedeliste, der også inkluderer LM's ansatte i Danmark, er vedlagt denne avis og kan downloades via LM's hjemmeside dlm.dk. Begge kan desuden bestilles gratis ved henvendelse til LM's sekretariat.

Ny distributør af Tro & Mission i 2019

Siden PostNord omlagde deres distribution, har *Tro & Missions* abonnenter oplevet at få avisen senere og i nogle tilfælde mere ustabil end tidligere. Rettidige leveringer er i visse områder af Danmark sket over en uge efter avisens trykning.

Af denne grund har vi op søgt mulige alternativer og afprøver derfor i 2019 Bladkompagniet, som i forbin-

delse med PostNords om-lægning er vokset markant. De lover os, at de kan levere *Tro & Mission* hurtigere.

Fra *Tro & Mission* nummer 1 i 2019 kan abonnenter derfor finde avisen i deres postkasse allerede fredag morgen kl 06.30 efter trykning eller dagen før. Den første avis i det nye år burde derfor være omdelt 18. januar. Skulle omdeleren en-

enkelt gang være syg, kan avisen blive leveret senest søndag, da Bladkompagniets omdelere arbejder alle ugens syv dage.

På grund af løftet om stabil levering rykker vi også bladets påtrykte dato, så den igen afspejler leveringsdatoen og ikke, som vi for søgsvi har afprøvet i 2018, trykkesdatoen.

Vi håber, at Bladkompag-

niet kan levere mere stabilt og hurtigere end PostNord, sådan som de lover. Skulle du som abonnent alligevel mod forventning opleve, at avisen kommer sent eller helt udebliver, vil vi meget gerne høre fra dig, sådan at vi kan indgive en klage til Bladkompagniet.

Du kan kontakte os via e-mail tm@dlm.dk eller telefon 48 20 76 80. Red.

SØREN SKOVGAARD SØRENSEN ►► Det handler for mig om at kæmpe for, at kristendommen har legitimitet i samfundet

Religiøse argumenter er også gyldige

Med deltagelse i et nyt tværreligiøst forum håber LM's generalsekretær at trække religion ud af skammekrogen i de offentlige debatter

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Religion skal ikke være en del af det offentlige rum. Sådan ønskede Anders Fogh Rasmussen det i sin tid som statsminister. Flere troende har i mange år følt, at ønsket er blevet til virkelighed: at danskerne generelt set er fremmede for kristendommen og religion i det hele taget.

Følelsen er heller ikke fremmed for LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen, der i forbindelse med den nye lovgivning om trossamfund sammen med andre kristne ledere mødtes med religiøse ledere fra islam, jødedom og buddhisme for at drøfte det, han kalder en stigende stigmatisering.

Kort efter tog erhvervsmanden Jeppe Hedaa og hans kone initiativ til et egentligt forum med religiøse ledere fra forskellige trossamfund. Ved indgangen til december trådte dette forum tydeligt frem i *Kristeligt Dagblad* under

Resam er en tænketank, hvor ledere fra mange forskellige religiøse ledere mødes og drøfter samfundsmæssige spørgsmål.

navnet *Resam – Religion og Samfund*.

"Vi skulle lave et forum, hvor vi som religiøse ledere skulle mødes over en kop kaffe og debattere forskellige samfundsmæssige emner," husker Søren Skovgaard Sørensen om deres

første møde for to år siden.

Religion kan bringe godt Selvom de religiøse ledere i sagens natur ser forskelligt på mange ting, fulgte ret hurtigt en offentlig debat om omskæring, hvor lederne kunne enes om det væsent-

ligste: Det skal fortsat være lovligt at omskære drengebørn. Siden har Resam også drøftet håndtryk og kønsidentitet.

"Vi kommer til at agere fra sag til sag, men der er etiske sager, vi i øjeblikket tænker kunne være relevant," siger

Søren Skovgaard Sørensen.

"Det afgørende er, at vi mener, religionen har en plads i det offentlige rum og kan bringe noget godt til samtalen om, hvad Danmark skal være for et sted."

Håbet er derfor, at Resam bliver en tænketank, hvor

danskerne kan hente religiøst funderede svar på samfundsspørgsmål.

Kæmpe for legitimitet "Det kan kun være i LM'ernes og ligesindedes interesse, at vi får løftet troen ind i det offentlige rum igen og kæmper mod, at troen bliver buret inde i det private rum," mener Søren Skovgaard Sørensen og tilføjer, at dette forhåbentlig kan medvirke til en større forståelse og accept af tro og religion blandt danskerne generelt.

"Det handler for mig om at kæmpe for at kristendommen har legitimitet i samfundet," siger han og mener, det kan gøre det lettere at tale med ens nabo eller kollega om kristentroen.

Han afviser, at Resam på nogen måder skulle være et projekt for at få de kristne og andre religiøse ledere til at enes om det teologiske.

"Jeg skal ikke til at forvalte en gudstjeneste med de andre. Vi er enige om, at vi er forskellige, men 'ulige børn' kan også lege godt sammen."

SCREEN SHOT FRA VIDEO

DBI-rektor: Flere studerende overvejer nogle år som missionærer

Lærerophold i udviklingslande og ændret kaldsbevidsthed skal gøre flere DBI-studerende til udlandsmissionærer

Der kommer missionærer ud af Dansk Bibel-Institut (DBI). Syv af de missionærer, der er udsendt for LM i øjeblikket, har på en eller anden måde haft forbindelse med DBI. Det fortæller rektor Børge Haahr Andersen, der i forbindelse med, at han lavede en statistik over, hvor de studerende efterfølgende fandt arbejde, var overrasket over antallet.

Han gætter på, at andelen af missionærer fra DBI vokser i de kommende år. Det skyldes, at de studerende taler om mission i udlandet, men også, at DBI i 2019 sender halvdelen af deres læ-

rerstab til Etiopien på korte undervisningsophold. Rektoren håber, at DBI også i årene efter 2019 kan sende flere af deres lærere til udlandet.

"Jo mere lærerne kommer ud i den store verden, jo mere smitter det af, og så er det lettere at holde missionsgløden levende."

Da LM's Missionsskole drejede nøglen om, overtog DBI rollen som LM's missionskole. Det betyder, at LM i dag bruger DBI som uddannelsessted, når kommende missionærer, som LM vurderer, har brug for større faglighed, skal uddannes.

Men der er også folk, der

kommer til DBI uden at ville være missionær, som finder ud af det undervejs, og der er folk, som ikke har været forbi LM eller en anden sendeorganisation, inden de starter på DBI, selv om de føler et kald til at rejse ud.

"Mit indtryk er, at de fleste ikke vil binde sig, før de har taget en uddannelse, og at de binder sig i sidste del af deres uddannelse. Der er enkelte undtagelser," vurderer Børge Haahr Andersen.

Mindre drama om kald Rektoren sporer en ændring i længden af missionæruddannelser, som *Tro & Mission*

også tidligere har bekræftet. Han mener, det er trist, at andelen af folk, der bruger hele eller det meste af deres arbejdsliv i international mission, er faldende. Samtidig et det dog et vilkår, man må acceptere som sendeorganisation og som uddannelsessted, mener han. Han er dog overbevist om, at der stadig er mange, som gerne vil give en årrække. Faktisk vurderer han, at der er flere af DBI's studerende, der taler om at rejse ud i dag, end der tidligere har været:

"Der er sket en afdrat af kaldet. Folk taler om, at de gerne vil arbejde i

udlandet nogle år og slippe væk fra Danmark, som føles gold og kold, når det handler om mission."

Han håber, at nogle af disse kommer til at bruge årtier i LM's eller andre sendeorganisationers missionslande, for den slags missionærer, der lærer kulturen rigtig godt at kende, får muligheder, som missionærer, der er udsendt i en håndfuld år, ikke får, tror han.

Forkynd om mission Men skal det lykkes at sende flere missionærer ud, er der brug for, at der tales mere om international mis-

sion i de lokale menigheder, mener rektoren og sammenligner med Norsk Luthersk Misjonssamband, som han lige har besøgt dagen før dette interview.

"De holder ikke mange møder og andagter, uden at mission bliver nævnt. Det kan vi lære noget af i Danmark," siger han og tilføjer med et smil:

"Når man i Danmark læser 'For således elskede Gud verden', så tænker vi, at så elsker Gud mig, men når man læser det samme i NLM, så tænker man, at Gud ønsker mission."

nlm

TEMA | TRADITIONER

MARGRETHE HØJLUND ►► Traditioner hjælper os til at opleve, føle og blive begejstret, så vi bedre kan huske og tilegne os indholdet – også følelsesmæssigt

Traditioner aktiverer sanserne

Ved at synge i mørke sagde vi til hinanden uden ord: Nu begynder højtiden!

AF KAJA LAUTERBACH

Som ung var Margrethe Højlund i huset hos en ortodoks jødisk familie i England. Der oplevede hun, hvordan børnene blev ind-draget meget i fejringen af sabbat og højtider, og at det var med til at give dem en jødisk identitet og forståelse af tro, verden og sig selv. Det tog hun med sig, da hun og hendes mand, sognepræst Henrik Højlund, skulle skabe rammer om deres liv som en kristen familie. "Det gav inspiration til at skabe rammer for kristent liv og tro. Ikke alle traditioner var forkyndende i sig selv, men fordi de indebar fest, farver og smag, syntes børnene, det var sjovt, og det åbnede for muligheder for nogle samtaler om, hvad det er, man fejrer, og gav dermed plads for forkyndelse gennem ord," siger hun. "Noget af det, der kommer i spil gennem traditioner bedre end ord, er, at sanserne bliver koblet på.

Hos familien Højlund så de fem børn først juletræet, når det var tændt den 24. december. Det var med til at gøre adventstiden til en forventningstid, mener deres mor.

De hjælper os til at opleve, føle og blive begejstret, så vi bedre kan huske og tilegne os indholdet – også følelsesmæssigt." Som eksempel på en af de traditioner nævner hun besøg af påskeharen, der kom med påskeæg. Det gav anledning til at tale om, hvad de forskellige påskedage indebærer.

Forventningstid Hos familien Højlund begynder julen først den 24. december, og huset bliver først pyntet til jul den 23. om aftenen. I december er det adventstiden, der fylder i hjemmet. Fire lilla hjalter med adventstekster og -sange på hænger ved siden af adventskransen, og hver søndag vender de et hjerte, så de kan se, hvad de skal

"Traditioner hjælper os til at huske og tilegne os indholdet," siger Margrethe Højlund.

synges og læses. "Det er med til at gøre adventstiden til en forventningstid: nu kommer Jesus snart," forklarer Margrethe Højlund. Familiens fem børn er nu voksne, men da de var små, så de ikke juletræet før den 24. om aftenen. Mens Henrik tændte træet, gik hun og børnene rundt i alle kroge af det mørke hus med lygter, mens de sang advents-

salmer. "Måske fangede børnene først indholdet, da de blev teenagere, men på den måde sagde vi uden ord til hinanden: 'Nu kommer det, vi venter på – nu begynder højtiden!'" siger hun. **Søndag er festdag** Det er ikke kun advent og jul, der er omgivet af traditioner hos familien Højlund. "Hos os har hver ene-

ste dag båret præg af, at vi gerne ville, at børnene skulle lære Jesus at kende," siger Margrethe Højlund. Det betyder, at de hver morgen læste fra en børnebibel og bad for dagen, inden skolebørnene skulle ud ad døren. De har også altid sunget eller bedt, før de fik noget at spise. "Det er med til at understrege, at vi har fået alt givet og kan takke Gud for livet,"

siger hun. Hos familien Højlund har søndag altid været en særlig dag, hvor de tager pænt tøj på, og alle måltider bliver spist i spisestuen. Maden er bedre end til hverdag med sodavand og vin at drikke til. "Søndag er en festdag, hvor kirkegang aldrig har været til diskussion. Det var lige så naturligt som at gå i skole til hverdag," siger Margrethe Højlund.

Vi gør, som vi plejer i missionshuset

Missionshusmøderne er dog ikke helt så traditionelle, som vi tror, mener kirkehistoriker

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Velkomst, sang, indledning, sang, forkyndelse, sang, tak for i aften, kaffe. Det traditionelle program – eller sagt på teologisk: liturgien – for en aften i missionshuset er velkendt for mange i missionske sammenhænge. Efterhånden har de seneste tyve års udvidelser med elementer såsom nadver, lovsangsblok, trosbekendelse, frit vidnesbyrd og lignende også bidt sig fast mange steder. Formentlig har man altid haft en eller anden form for liturgi i menigheder, mener kirkehistoriker Finn A. Rønne fra Dansk Bibel-Institut. Det er menneskeligt at få nogle faste måder at

gøre tingene på, så man ikke skal bruge energi på at gennemtænke alting hele tiden. Sådan har der også udviklet sig en missionsk liturgi hen over årene, mener han: "Under pietismen dannede man grupper om bibellæsning, bøn og samtale ved siden af højmessens. De blev videreført af vækkelsesbevægelserne i 1800-tallet, der i første omgang var ved siden af den mere detaljerede liturgi fra højmessens." Den pietistiske indflydelse på liturgien giver sig udtryk ved, at der er lagt vægt på det personlige: fri bøn, frit vidnesbyrd, fri bibellæsning og forkyndelse ved lægfolk. "Man gjorde det, fordi man følte, at højmessens måske var blevet upersonlig, og

man ønskede en inderlig og personlig kristendom." **Ikke i modstrid eller påbudt** Missionshusliturgien ligger langt fra Luthers liturgi, forklarer kirkehistorikeren. Reformatoren fastholdt alt fra den katolske gudstjeneste bortset fra de elementer, der var i direkte modstrid med Bibelen. Det var et meget pragmatisk syn, forklarer Finn A. Rønne. "Luther ville acceptere meget, blot det ikke løsrev menigheden fra forkyndelsen af Ordet og sakramenterne." Her adskiller det lutherske syn på liturgi sig fra det reformerte syn på liturgi. De reformerte ønskede kun en liturgi med elementer, der er direkte bekræftet i Bibelen.

Det var i bund og grund et spørgsmål om synet på Bibelen, der skilte de to parter. Men liturgien i missionske sammenhænge i Danmark er ikke kun inspireret af Martin Luther. Vækkelsesbevægelsernes former kom i mange tilfælde fra metodisterne i England, hvorfra man kopierede bedemøder og børne- og ungdomsarbejde. I nyere tid er det at have en lovsangsafdeling og en scene, hvorfra tingene foregår, også tydelige inspirationselementer, der kommer vestfra, forklarer Finn A. Rønne. **Formerne kan være trygge** Der er ikke store forskelle på de missionske møder i Danmark, uanset om man er

en frimenighed eller samles på en anden organisatorisk måde, mener han. Han savner af og til, at man er mere åben for andre liturgiske elementer i gudstjenesten. "Jeg savner, at man af og til prøver nogle samlinger med mere faste bønner", siger han og mener, det kan gavne på flere fronter: "Det er en styrke ved for eksempel at bede med ord, der har været der længe før mig, og som jeg kan gå ind i uanset, hvordan jeg har det. Lægger vi stor vægt på det personlige i bønnerne, kan det ende med at blive lovisk, fordi jeg skal præstere ord og følelser, jeg ikke altid har." Samtidig tror han, at der er danskere, der ikke er vant til at komme i kirke eller missionshus, der vil sætte

pris på en mere traditionel gudstjenesteform, hvis de liturgiske led bliver forklaret, tror han: "Vores samfund er blevet så mangfoldigt, at vi ikke bare kan nå danskerne på én måde. Jeg tror, vi når nogle danskere med en enkel form og moderne musik, men andre nås bedst med liturgiske elementer, som vi eksempelvis finder mange af i retrætebevægelserne." Han mener, menigheder må se, om der er liturgiske elementer fra oldkirken, den ortodokse kirke eller noget tredje, der kan berige menighedens åndelige liv. "Vi må sortere i det og holde fast ved det gode. Det gjorde Luther netop. Han beholdt meget, men afprøvede det."

TEMA

JAN HOLM MORTENSEN ►► Gud gav israelitterne en række fester, de skulle holde, for at binde dem til sig

Forkynder Guds opfyldelse af løfterne

Jødernes fester markerer både det, der skete, og det, der engang skal komme, anfører dansk præst i Israel

AF KAJA LAUTERBACH

Gud har givet Israel deres festkalender. Det skete ved Sinajbjerget, efter at han havde befriet Israels folk fra slaveriet i Egypten, og de var på vej mod det forjættede land.

Det siger sognepræst ved Kristkirken i Kolding Jan Holm Mortensen. Forinden var han præst i Israel i knap ti år – både for en dansk og for en messiansk-jødisk menighed. I foråret udgav Lohse hans bog *Jesus og de jødiske fester*.

"Når man kommer ind i et nyt land, følger man tit de skikke, der er der. Da mange af de skikke, som de folkeslag, der boede i Kana'an på den tid, havde, var bundet op på afgudsdyrkelse, gav Gud israelitterne en række fester, de skulle holde, for at binde dem til sig," begrundede han:

"Ud over at være afgudsdyrkelse var de lokale fester i Kana'an også frugtbarhedsfester. Det matchede Gud også ved, at de fester, han forordnede, var høstfester. På forskellig vis havde både påske, pinse og løvhyttefesten med korn- eller frugthøsten at gøre."

Det var ikke kun datoerne for festerne, Gud forordnede

Ved det årlige påskemåltids traditioner bliver jøderne en del af påskebegivenhederne, forklarer Jan Holm Mortensen.

de. Det var også stedet, forklarer Jan Holm Mortensen. "Fejringen var bundet til ét sted, nemlig templet i Jerusalem, hvor alle skulle rejse hen for at takke for høsten under stor festivitas. Det skulle kun ske ét sted, fordi der kun er én Gud, og det er ham, der er alle gavers giver."

Historie med alle sanser
Ud over, at festerne skulle knytte Israels folk, templet og Gud sammen, var der også et frelseshistorisk lag i

dem. Forløbet fra påske via pinse til løvhyttefest følger det frelseshistoriske forløb fra udgangen af Egypten via pagtslutningen ved Sinaj og Guds nærvær hos sit folk i ørkentiden, forklarer Jan Holm Mortensen.

"Således var påsken ikke kun en fejring af byghøsten, men også af det første påskemåltid, der var en del af Guds frelse. Det skulle de holde hvert eneste år, fordi de skulle huske, at Gud havde udfriet dem, så de var blevet frelst," siger han.

"Man kan sige, at de skulle spise sig igennem historien, forklarer han. Gennem påskemåltidets traditioner bliver de en del af historien." Løvhyttefesten, syv måneder efter påske, var fest-årets klimaks, forklarer Jan Holm Mortensen.

"Man kunne egentlig have troet, at det så var bosættelsen i det forjættede land, israelitterne skulle fejre her – ikke ørkenvandringen. Men i ørkenen var folket på en særlig måde afhængig af Gud, han var deres ene-

ste faste bolig og sørgede for vand og lys. Det skulle Israels folk huske, og derfor skulle de bygge løvhytter, som de flyttede ud i for at forstå, at alt, hvad de har, er Guds gave og skyldes hans frelse," siger han.

"Samtidig peger festen frem på den dag, hvor Gud vil tage bolig hos os i det endelige forjættede land, Paradis."

Gentagelser er vigtige
Jan Holm Mortensen forklarer, at det danske kirkeår

stammer fra jødernes festkalender. De kristne højtider er en fejring af Jesu opfyldelse af de jødiske fester.

"År efter år fik israelitterne lov til at leve sig ind i Guds frelseshistorie med alle sanser: særlig mad, lugte og lyde er knyttet til alle de jødiske fester, lidt ligesom især vores jul er mættet med traditioner og mad," siger han og udbryder:

"Advents- og juletraditionerne forkynner Guds opfyldelse af de gamle løfter. Hele troens rum bliver så at sige leget ind gennem den glæde, man venter på, og hvor er det godt!"

Til påske og pinse står traditionerne ikke helt så stærkt, men det bør vi måske arbejde på, mener han.

Årlige gentagelser, hvor man gør det samme år efter år, er vigtigt. Det giver genkendelse og glæde, fordi man oplever noget, man holder af, mener Jan Holm Mortensen.

"Vi kender det jo også fra andre årligt tilbagevendende festdage som for eksempel fødselsdage. Det siger noget om, hvor bundet mennesker er til ting, vi kan sanse. Vi har brug for at gøre det samme, for det lander vi i, og det er med til at tolke vores liv."

Ikke "rigtig" jul uden de gamle salmer

Tre teenagere fortæller om juletrationer i deres hjem.
Tro & Missions praktikant Juliane Høeg har talt med dem

Sarah Damsgaard, Holstebro: Hjemme hos os har vi en hel del juletraditioner. Vi spiser altid klassisk dansk julemad med brunede kartofler, and, flæskkesteg og alt tilbehøret juleaften. Risalamande er desserten, og hvert år spiser vi os stopmætte i julekagerne, vi har bagt i løbet af december. Det er for eksempel vaniljekranse, brunkager og pebernødder.

Lige inden julemiddagen læser vi juleevangeliet. Vi prøver også på at gå i kirke juleaften, men det sker ikke hvert år. Når vi går rundt om juletræet, elsker min far de lange gamle salmer, mens jeg selv er lidt mere til *På loftet sidder nissen* og *Nu er det jul igen*. Jeg synes, at de gamle julesalmer er lidt kedelige, fordi man hele tiden skal lytte efter for at forstå sproget.

Vi forbinder i store træk julen med at nyde livets glæder og hygge sig. Det er selvfølgelig også tiden, hvor Jesus blev født.

Simon Galmstrup, Holstebro: Vi har en masse traditioner, vi altid følger i julen. For eksempel tager vi altid over til min mormor 2. juledag. I løbet af december bager vi altid brunkager, havregrynskugler og laver marci-pankonfekt. Vi går altid i kirke omkring klokken 16 juleaftensdag. Hver eneste juleaften

læser vi også juleevangeliet. Ofte ser vi også *Disneys Jule-show*, når det kommer i fjernsynet juleaftensdag. Til julemiddagen spiser vi de klassiske danske retter som flæskkesteg og kartofler. Til dessert spiser vi risalamande.

Når vi går rundt om juletræet, synger vi altid julesalmer. Min familie kan godt lide de gamle, klassiske og lange julesalmer, men jeg er knap så begejstret for dem. Jeg synes, at de nemt kan blive lidt langtrukne. Det er dog ikke "rigtig" jul uden dem. Hjemme hos os forbinder vi julen med juleevangeliet, Jesus' fødsel og den hygge, vi har sammen.

Nicoline Nissen, Køge: Hjemme hos mig har vi juletraditioner, vi altid følger. I løbet af december bager vi altid en hel masse småkager. Det er både sønderjyske fedtkager, pebernødder, brunkager og jødekager. Vi går hvert år i kirke juleaften. Til julemiddagen får vi altid and, brunede kartofler, rødkålsalat og flæskkesteg. Vi får generelt bare de klassiske danske juleretter. Til dessert får vi risalamande.

Når vi går rundt om træet, holder vi hinanden i hånden og synger de gamle klassiske julesalmer som *Det kimer nu til julefest*, *En rose så jeg skyde* og *Et barn er født i Betlehem*. Jeg synes selv, at det er nogle gode sange med et vigtigt budskab. De fortæller om, hvad julen egentlig handler om.

Hver aften i løbet af december synger vi også en julesalme eller to. I min familie forbinder vi julen med, at Jesus blev født, og at det er en hyggelig tid med traditioner.

JENS BRUUN KOFOED ►► Det er i det nære og personlige fællesskab med Jesus Kristus, vi møder og lærer den rigtige balance mellem missions- og kulturbefalingen at kende

Menneske eller missionær først?

Hvordan kan man balancere kaldet til mission og kaldet til at være menneske, når døgnet kun har 24 timer?

AF JENS BRUUN KOFOED
PROFESSOR I GT
JBK@DBI.EDU

Den amerikanske evangelist og forlægger Dwight Lyman Moody (1837-1899) spurgte en gang retorisk "Why polish the brass on a sinking ship?" – altså, hvorfor give sig til at pudse messing på en synkende skude, når der er så stort et hul i skroget, at det alligevel synker?! Det giver ingen mening!

Nu var det hverken skibsførere eller letmatroser, Moody havde i tanke, men spørgsmålet om, hvordan kirken takler forholdet mellem den såkaldte kulturbefaling til de første mennesker i 1. Mos 1,28 og missionsbefalingen til kirken i Matt 28,20.

Med andre ord: Hvorfor forsøge at "pudse" verden, så den bliver et bedre og pænere sted, når vi véd, at den nuværende jord er "gemt til ilden på dommens dag" (2 Pet 3,7), hvor "himmel og jord skal forgå" (Luk 21,33)?

Og hvorfor bruge kræfter på at forbedre menneskers levevilkår, hvis de alligevel går fortabt? Er det ikke bedre at bruge kræfterne på at "sende redningsfartøjer" og "smide redningskranse" ud – for nu at blive i billedet – så mennesker kan blive frelst fra den kommende vrede?

Hvor store anstrengelser vi end måtte gøre os, står det ikke i vores magt at genskabe verden, som den var i begyndelsen; og synden har ødelagt mennesket i en sådan grad, at det ikke ad forbedringens vej kan undgå Guds retfærdige vrede og den evige fortabelse. Her hjælper kun Gud, og alt må vel derfor sættes ind på at forkynde evangeliet om, hvad Gud har gjort for at frelse mennesket, og hvad Gud vil gøre for at bevare dem, der kommer til tro, så de ikke fortabes i verdens-

Forskning viser, at forældre bruger dobbelt så meget tid sammen med deres børn som i 2001. Spørgsmålet er, hvordan man som kristen følger Guds kald i den familie og den sammenhæng, man er en del af, skriver Jens Bruun Kofoed.

dommen, men kan leve evigt på den nye jord?

Det må der svares et rungende "Ja!" til.

Nære relationer fylder

Men hvad med kulturbefalingen til mennesket om at være frugtbare, opfylde jorden og underlægge sig den? Den er jo givet før syndefaldet, og står derfor som et udtryk for, hvad Gud oprindeligt skabte mennesket til at gøre? Står den ikke stadig ved magt som noget, kristne skal prioritere?

Det må der også svares et rungende "Jo!" til, som det

Vi er som kristne i dag nødt til at genoverveje, hvordan vi følger Guds kald i de familier, jobs og fællesskaber, vi er en del af"

Jens Bruun Kofoed

for eksempel også er tilfældet i luthersk tradition. Her er befalingen blevet tolket som et stadig gældende kald til at gøre Guds vilje i de "stænder," det vil sige rammer eller ordninger, Gud har stiftet for at skabe og opretholde menneskeligt fællesskab, nemlig i familien, kirken og samfundet.

Kirkens historie er fuld af eksempler på karismatiske personligheder, som prioriterede missionsbefalingen så højt, at mange mennesker kom til tro på Jesus gennem deres arbejde. Deres engagement betød imidlertid også, at der ikke blev mange resurser til overs til de andre "stænder": familien og samfundet.

I dag er vi på mange måder havnet i den modsatte grøft. Den seneste forskning fra Rockwoolfonden viser, at forældre i dag bruger dobbelt så lang tid sammen med deres hjemmeboende børn som i 2001, og formentlig gælder det også for forældre med voksne børn og singler, at deres nære

relationer fylder mere end tidligere.

"Kirke" har ændret sig Umiddelbart ligger det jo lige til højrebænet at søge den berømte gyldne middevej. Spørgsmålet er imidlertid, om det ikke i stedet er tid til at tænke ud af boksen og gøre op med den lutherske tanke om kald i forhold til "stand".

For det første blev tanken om "stænder" født i et samfund, der var langt mere statisk og uden den sociale mobilitet, der kendetegner vores samfund, hvor vi bevæger os ud og ind af familier, jobs og fællesskaber på en måde, som var ukendt på Luthers tid. At vi tilmed lever i et højhastighedssamfund, hvor vi ikke bare bevæger os (hurtigt) ud og ind af de forskellige "stænder", men på grund af sociale medier ofte er i dem samtidig, gør ikke kontrasten til Luthers tid mindre. Af samme grund kan vi ikke som på Luthers tid placere missionsbefalingen i den kirkelige "stand" og kulturbefalingen i de andre "stænder": familien

et efter-kristent samfund, hvor det er blevet eksotisk og somme tider ligefremt uacceptabelt at leve kaldet ud i de forskellige "stænder," vi bevæger os rundt i. Hvor den kristne identitet i familie og samfund før var noget givet og accepteret, er vi som kristne i dag nødt til at genoverveje, hvordan vi følger Guds kald i de familier, jobs og fællesskaber, vi er en del af.

Redefinere Guds kald

Når vi som kristne tilbringer mere tid sammen med vores nærmeste, og når mange af os derfor ikke har det store overskud til at engagere os andre steder, er det ikke bare et udtryk for en sund reaktion mod dén forsømmelse af familie- og samfundsengagement, som har kendetegnet tidligere generationer (eller et udslag af åndelig dovenskab).

Det kan det selvfølgelig være. Alligevel tror jeg, vi først og fremmest skal se det som et udtryk for, at det er en helt anderledes udfordring i dag at følge både missions- og kulturbefalingen, end det har været tidligere.

Presset fra det efter-kristne og fragmenterede højhastighedssamfund gør, at vi som kristne har brug for at redefinere, hvad Guds kald betyder for os (og ikke nødvendigvis for andre) i de sfærer, vi bevæger os rundt i.

I et samfund, der ikke længere fungerer som ét stort fællesskab med statiske "stænder," må vores fokus være på de små, nære fællesskaber i menigheden, familien og samfundet.

Og måske er det netop hér, den falske modsætning mellem missions- eller kulturbefaling opløses.

For er det ikke præcis i det nære og personlige fællesskab med Jesus Kristus, vi møder og lærer den rigtige balance mellem missions- og kulturbefalingen at kende? Nemlig at både evangeliet i snæver forstand – "dine synder er dig forladt" – og evangeliet i bred forstand – "tag din seng og gå" – må gå hånd i hånd i alle de sfærer, vi bevæger os rundt i.

Spørgsmålet er imidlertid, om det ikke i stedet er tid til at tænke ud af boksen og gøre op med den lutherske tanke om kald i forhold til "stand"

Jens Bruun Kofoed

og kirken.

For det andet har vores – ofte ubevidste – forståelse af "kirke" ændret sig. I den lutherske tradition, og det gælder ikke mindst i lande med folkekirker, har "kirke" ofte været forstået institutionelt som dét, der foregik i den lokale kirke søndag formiddag. I dag forstås "kirke" i langt højere grad organisk; som noget vi er, dér, hvor vi er – altså i alle de "stænder", vi bevæger os ind og ud af, og ikke kun i kirken institutionelt forstået.

For det tredje lever vi i

FOTO: PIXNIO.COM

KIRKE ▶

ANDREA MINICHIELLO WILLIAMS ▶▶ Den nye vejledning er en fortsættelse af Church of Englands ødelæggende kurs mod en decideret fornægtelse af Gud og hans ord

Kirke vil markere kønsskifte med ceremoni

Church of England er med ny vejledning på kollisionskurs med Bibelen, udtaler kristen lobbyorganisation udtaler kristen

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Den 11. december udgav Church of England (CoE) en vejledning til, hvordan man i sogne over hele landet kan markere liturgisk, at en person har fået et kønsskifte. Men den nye vejledning er en fortsættelse af CoE's ødelæggende kurs mod en decideret fornægtelse af Gud og hans ord, kritiserer den kristne britiske lobbyorganisation *Christian Concerns* leder Andrea Minichiello Williams.

Bekræftes i menigheden
"Det kan være et stærkt øjeblik i gudstjenesten, når en transperson bliver tiltalt liturgisk for første gang med deres valgte navn," hedder det i den nye vejledning til CoE's præster landet over. Den nye vejledning har rod i Bibelen, mener Blackburns biskop Julian Henderson, der har haft tilsyn med udvalget, der har lavet vejledningen. Vejledningen giver anvisninger til, hvordan man kan markere, at en person har skiftet køn. Det kan enten ske i forbindelse med en dåb, hvis vedkommende ikke allerede er døbt, eller i forbindelse med en såkaldt affirmation, hvor man bekræfter sin dåb og konfirmation.

Church of Englands vejledning anviser, hvordan man kan markere, at en person har skiftet køn.

Vejledningen opfordrer til, at præster stænker vand på eller salver personen. "Brugen af olie kan føre deltagerne ind i en rigdom af bibelske billeder om den messianske tidsalders velsignelser," hedder det. Vejledningen kommer, efter at det ledende kirkeråd i 2017 vedtog en erklæring om at "byde transpersoner velkommen og bekræfte dem i deres sognekirke". Alle kirkerådets tre kamre vedtog erklæringen med stort flertal. Dengang forkastede alle tre huse også en opfordring til at overveje

de teologiske og pastorale implikationer ved kønsskifte. Misforstået kærlighed *Christian Concerns* leder, der selv er menigt medlem af CoE, giver dog på organisationens hjemmeside udtryk for, at kirken vender ryggen til, hvad Gud har sagt i Bibelen med den nye vejledning. "Kristne skal ikke ofre sandheden i et misforstået forsøg på at være kærlige. Det er ikke kærligt at forlede folk – og samfundet i øvrigt – ind i transkøns-ideologiens løgne og myter."

Andrea Minichiello Williams mener, at man ved at bruge dåb og affirmation til at fejre kønsskifte vender meningen med dåben på hovedet. Dåben er forening med Kristus, men dette ritual er fejring af menneskets egne følelser, skriver hun. "Bibelen, Guds åbenbarrede og fejlfrie ord, anerkender ikke postmoderne kønsteori. Det gør Church of Englands officielle trosgrundlag heller ikke." CoE er er anglikansk og ligger teologisk tæt op ad den lutherske kirke på en række centrale punkter.

Ny leder af Abortlinien

Socialrådgiver Marianne Jørgensen fra Bevtoft tiltræder fra årsskiftet stillingen som leder af Abortlinien. Det skriver organisationen Retten til Liv i en pressemeddelelse. 44-årige Marianne Jørgensen har tidligere arbejdet i et familieambulatorie med gravide med misbrugsproblemer. Hun ser frem til at inddrage det kristne værdigrundlag i arbejdet, "at vi som mennesker er værdifulde fra undfangelsen", som hun udtrykker det. *kl*

KFS ansætter kommunikationsmedarbejder

Pernille Ryttersgaard Rønn fra Hemmet er blevet ansat som kommunikationsmedarbejder i KFS og tiltrådte den 12. november 2018 som en del af teamet på KFS' sekretariat i Ødsted. Det er ikke første gang, hun er engageret i KFS. Ud over et LTC-ophold har hun været frivilligt engagement i en lejrkomité gennem studietiden og har også haft et et studiejob som layouter af KFS' magasin Til Tro. Pernille Ryttersgaard Rønn er uddannet grafisk designer og driver ved siden af sit job firmaet Grand Stories Design, og hun glæder sig til at kunne trække på sine erfaringer derfra, udtaler hun til KFS' hjemmeside. *kl*

Protestantiske kristne trues i Colombia

Det er ikke let at være kristen i Colombias hovedstad Bogotá, som den lutherske kirke i Peru med LM's økonomiske støtte ønsker at sende missionærer til. En rapport fra Bogotá's borgmesterkontor afslører, at 12,6 procent af de religiøse ledere i hovedstaden har været udsat for dødstrusler, mens 3,9 procent er blevet truet med kidnapninger på grund af deres religiøse aktiviteter i løbet af de seneste tre år. Truslerne kommer hovedsageligt fra illegale religiøse grupper, som i forlængelse af deres politiske holdninger er antireligiøse. Særligt protestantiske kristne er udsatte, hedder det i en rapport fra den kristne organisation Christian Solidarity Worldwide, fordi de i mange tilfælde har talt offentligt imod den revolutionære terrorgruppe FARC. Colombia er det eneste sydamerikanske land på Åbne Døres liste over de lande, hvor kristne forfølges mest. Omkring 14 procent af landets 48 millioner indbyggere er protestanter. *nlm*

Mange tilladelser til at bygge kirker i Egypten

508 kirker er blevet godkendt i Egypten i løbet af 2018. Alene i november var antallet 168, skriver det egyptiske medie *Egyptianstreets.com*. De mange godkendelser er tegn på en mere positiv attitude fra den egyptiske regering over for de kristne, mener den kristne organisation Barnabas Fund, der arbejder for at hjælpe forfulgte kristne. Der er dog stadig over 3.000 kirker, der har afventet deres ansøgning om godkendelse siden 2017. Byggetilladelserne sker, efter at en ny lov fra 2016 gjorde det lettere at bygge kirker i Egypten. Dengang mente den koptiske kirke, at den nye lov stadig begrænsede kristnes mulighed for at bygge kirke i landet. Trods de positive takter på statsniveau medfører kirketilladelserne ofte en voldelig modtagelse lokalt. Muslimske religiøse ledere i landet har da også givet tydeligt udtryk for, at det er imod islam at bygge kirker i muslimske lande. *nlm*

Bulgariens kristne demonstrerer

Ny lov, der begrænser trossamfund, møder massiv kritik

For sjette uge i træk gik hundredvis af kristne på gaden i Bulgariens hovedstad Sofia den 16. december for at demonstrere mod en ny trossamfundslov, som er under vedtagelse i parlamentet. Bulgariens kristne har i månedsvis været bekymrede for, at den nye lov truer fundamentale rettigheder til at tro, ytre sig og forsamle

sig. De mener, loven strider mod Bulgariens grundlov og menneskerettighederne. Send breve Den nye lov gør det ulovligt at udføre religiøse aktiviteter uden for de bygninger, som er anvist til dem. Man kan kun forrette gudstjenester og lignende, hvis man er uddannet på en godkendt

skole i Bulgarien. Kun ortodokse og muslimer må oprette præsteskoler. Europæisk Evangelisk Alliance er bekymrede for loven, og deres udsending i Bruxelles har i et møde med Bulgariens viceambassadør i byen udtrykt kritik af loven. Også mange andre bulgarske ambassader i Europa er blevet mødt af samme

budskab "Vi håber, at disse mange tiltag sammen med jeres bønner vil løse problemerne for vores bulgarske brødre og søstre," skriver organisationen på deres hjemmeside og opfordrer til, at man sender breve til den bulgarske ambassade i sit eget land. *nlm*

HR-MEDARBEJDER OG TEAMKOORDINATOR

Til LM's sekretariat i Hillerød søger vi en HR-medarbejder. Du kommer til at arbejde med kontrakter, personlighedstests, løn, sociale ydelser og lovgivning i forhold til LM's ansatte. Du skal derudover være teamkoordinator i Resurseteamet, hvor du skal sikre koordinering af arbejdsopgaver og strukturering af arbejdsgange.

Du bliver en del af et team, der er med til at skabe gode rammer for resten af organisationen – det er meningsfuldt at arbejde i LM's Resurseteam!

Få mere at vide

Se stillingsbeskrivelse på www.dlm.dk/job. Kontakt resursechef Johnny Lindgreen for flere informationer på jl@dlm.dk / 30 11 83 13. Ansøgningsfrist: hurtigst muligt. Ansættelse: 1. januar eller snarest derefter

EFTERSKOLEN SOLGÅRDEN SØGER KØKKENLEDER

Brænder du for et spændende job som køkkenleder?
- Så er det måske dig, vi står og mangler!

Læs stillingsopslaget på www.solgaarden.dk/job
ANSØGNINGSFRIST 7/1 2019

Forvandlende fællesskab

Jakobs
Blomster-
forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Ny leder til bofællesskabet Valmuen

Valmuen er et bofællesskab i Aakirkeby for 10 voksne med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser. Vi søger en nærværende, synlig og engageret leder.

Ansøgningsfristen er fredag den 18. januar kl. 20.00
Læs mere på www.valmuen-aakirkeby.dk

128 Aarhus lejligheder i grønne omgivelser

Lyse, rummelige og delevnede lejligheder - 2, 3 eller 4 værelses - til en fornuftig pris, i cykelafstand fra Aarhus C og de fleste uddannelsesinstitutioner.

Tjek ind på vores nye hjemmeside og få indtryk af lejlighederne og dem der bor i dem.

Hejredalsparken.dk
Lejligheder i Aarhus

Frederiksborg Apotek
Slotsgade 26, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00
apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk

Åbent alle dage i året kl. 8-21

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

VIL DU HJÆLPE KRISTNE I NORDTANZANIA?

Den Lutherske Kirke i Mara stift har sin egen ledelse, men resurserne er begrænsede, og der er mangel på præster og uddannede evangelister. Luthersk Mission vil gerne sende en missionær, som kan støtte op om kirkens arbejde.

Dine opgaver kan være evangelisation, undervisning, støtte til de små menigheder eller evt. diakonale opgaver. Stillingen ønskes besat hurtigst muligt. Læs mere på dlm.dk/job/missionaer

Få mere at vide

Spørgsmål stiles til missionskonsulent Christian Lund Pedersen / clp@dlm.dk.

Bliv student på KG

Kom til informationsaften og hør mere om studieliv, kollegieliv, trosliv og det at være dagelev på
Det Kristne Gymnasium.

25. januar klokken 19.00. Vi ses!

KG Det Kristne Gymnasium
Vasevej 28, 6950 Ringkøbing

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTPREISER

pentabyg.dk

Lærer søges til barselsvikariat fra d. 1. marts 2019

Vi søger en lærer der sammen med os brænder for at skabe barnets bedste skole. Stillingen er på 100% og vil minimum vare indtil 31. december 2019. Ansøgningsfrist: 7. januar 2019. Læs mere på www.skrif.dk.

Løn- og ansættelsesforhold iht. overenskomst mellem LC og Finansministeriet.

Fasanvej 18 - 6900
Skjern - tlf. 97351360

KFS søger

SEKRETARIATSLEDER

Længes du efter at se studerende kende Jesus og gøre Jesus kendt blandt deres medstuderende? Vil du være med til at skabe rammerne for, at det kan ske?

Har du talent for at organisere, inspirere og lede både ansatte og frivillige medarbejdere?

KFS søger ny leder af vores sekretariat i Ødsted til ansættelse 15. maj 2019.

ANSØGNINGSFRIST 18. JANUAR 2019

LÆS MERE på kfs.dk/job

OLE SOLGAARD ►► Også i kristne miljøer er der mennesker, der oplever det som en smerte, at de har svært ved at identificere sig med deres medfødte køn

Tanker om køn udfordrer

Den traditionelle opfattelse af køn og identitet er under opløsning, Budskabet belyser det tidsaktuelle spørgsmål

AF OLE SOLGAARD

En strømning i samfundet hævder, at det er op til den enkelte at definere, hvilket køn man er. Det har sat markante aftryk på lovgivningen i flere lande – ikke mindst Sverige. Også i Danmark er fødselsregistrering og ægteskab gjort kønsneutralt, og en lille gruppe danskere har fået juridisk kønsskifte og et nyt cpr-nummer, der svarer til det køn, de føler sig som. Også i kristne miljøer er der mennesker, der oplever det som en smerte, at de har svært ved at identificere sig med deres medfødte køn. Det er noget af baggrunden for, at magasinet *Budskabet* har *Kønsvirring* som tema i det nummer, der netop er udkommet.

Hvad siger Bibelen? I et længere interview med bibelskolelærer Mikkel Vigilius pejles man ind på, hvad Bibelen siger om kønsforskelle og kønsidentitet. Han peger blandt andet på, at i Bibelen konstateres kønnet ved fødslen, og at kønsforskellen mellem mand og kvinde er en stor gevinst.

Den samfundsmæssige strømning, der har aktualiseret temaet, belyses af den svenske debattør Olof Edsinger. Han skriver om den såkaldte queer-ideologi, der opløser den traditionelle opfattelse af, at det normalt er givet på forhånd, om man er dreng eller pige, og i stedet gør spørgsmålet om køn og identitet flydende. Psykolog Ole Rabjerg udfordrer i sin artikel til at møde det medmenneske,

der tilhører en seksuel minoritetsgruppe – ikke som en fremmed, men som et medmenneske. Han lægger vægt på, at man møder andre med en åben og lyttende attitude, så man opnår en tillidsfuld dialog – også om de vanskelige kønsidentitetsspørgsmål. Forskellige ”evangelier” Intentionen med temanummeret har i høj grad været at bringe alle kønsforvirrede et

bedre budskab, end queer-ideologien formår. Det sker især i den engelske præst Vaughan Roberts artikel. Han pointerer, at individualisme og selvbestemmelse er blevet det moralske bagtæppe for mange, også når det drejer sig om køn og seksualitet. Og så peger han på, at kristentroen og tidsånden har to forskellige ”evangelier” om, hvad der reelt fører til frihed. ”Tidsånden ... opmuntrer os til at se vores liv som en historie, hvor jeg er helten. Det rigtige og autentiske mig er blevet undertrykt og spærret inde af udefrakommende kræfter såsom religion, samfundet og traditionel moral. Så er det op til mig at redde mig selv,” skriver han. ”Bibelen fortæller en anden historie om undertrykkelse, befrielse og frihed – en sand historie. Men i Bibelens historie er vi ikke heltene. Det er Gud. Men når vi finder vores plads i hans historie, kan vi opdage vores sande identitet så vel som den sande frihed. Vi behøver ikke skabe os selv. Det har Gud allerede gjort ...” fortæller Vaughan Roberts.

Debat er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ►

LM's fortid er ikke nødvendigvis en platform for fremtiden

AF ANDREAS KAMMERGAARD IPSEN
PRÆST I TARM FRIMENIGHED

Tak til Ebbe Kaas for et svar med gode udfordringer. Jeg har to betragtninger, jeg gerne vil spille ind med. 1. Ebbe Kaas peger på det faktum, at en mindre frimenighed kan have en ansat, mens en større klassisk kreds ikke har. For mig at se er der ikke nødvendigvis noget underligt i det. En frimenighed bærer nemlig et andet ansvar for sine medlemmer end en klassisk kreds. I en kreds kan man

med god samvittighed parke et betragteligt ansvar hos folkekirken og så fokusere sin energi på kredsens kerneydelse: samlinger om ordets forkyndelse. I en frimenighed har medlemmerne til gengæld forladt folkekirken velsmurte kirkelige maskiner og forlader sig nu fuldstændig på frimenigheden og dens ledelse til at skabe en tryk og kontinuerlig ramme for livet fra vugge til grav. Dette ansvar er for mange frimenigheder et stærkt incitament til at få en lønnet præst. 2. Ebbe Kaas stiller sig skeptisk over for det øgede

fokus på lokale forsamlinger frem for på LM's arbejde på lands- eller afdelingsplan. Min udfordring er her, om det er klogt at kæmpe mod denne udvikling, eller om det ville være bedre for LM at omfavne den. Som Ebbe Kaas også nævner, er det et faktum, at der i de senere år er sket et skift, især blandt unge og børnefamilier, fra organisationsidentitet til lokal menighedsidentitet. Min bekymring er, at LM risikerer at gøre sig selv irrelevant i det kirkelige Danmark, hvis vi ikke erkender og tilpasser os denne tendens (som

i sig selv hverken er usund eller ubibelsk), men i stedet stædigt fastholder organisationsidentiteten som afgørende for LM's eksistensberettigelse. Hvordan LM hidtil har fungeret, er ikke nødvendigvis en holdbar platform for fremtidens LM. Mit mål er, at LM's arv og værdier også i fremtiden må have en stærk platform i Danmark. For mig at se kan det bedst ske ved at fokusere på de lokale forsamlinger og menigheder, og her satse alt på at give LM's arv og værdier, og ikke nødvendigvis organisationsidentiteten, krop og sjæl i menneskers liv.

LEDER ►

At være en næste i 2019

I EN HJERTESKÆRENDE kronik i New York Times kritiserer Andrea Long Chu, der snart skal have en kønsskifteoperation, at man begrunder sådanne operationer i et ønske om patientens bedste. Skribenten er overbevist om, at operationen ikke gør hende lykkelig. Tværtimod vil hendes krop opleve den nye kønsdel som et sår, som hun konstant skal passe. Dertil kommer, at de kvindelige hormoner, som hun tager dagligt, giver hende selvmordstanker og er stor følelse af tristhed, erkender hun.

MÅSKE SKULLE MAN tro, at Andrea Long Chu i jagten på at blive et lykkeligt menneske dermed ville opgive sin forestående operation. Det er dog ikke tilfældet. Kønsskifteoperationer handler nemlig i bund og grund ikke om at få det bedre, mener hun, men slet og ret om at blive taget seriøst og om at få det, man ønsker.

Chus ærinde er, at sundhedsvidenskaben ikke skal se på, om patienten får det bedre, men slet og ret skal følge patientens ønske. Det kan i høj grad kritiseres. Men samtidig giver hendes kronik en indsigt i et menneske, som står midt i den problematik, som LM og flere andre har været optaget af i 2018: kønsforvirring. Skribenten nærmest tigger om at blive mødt med omsorg i en følelseskamp, som hun dagligt taber. Hendes beskrivelse af sit eget følelsesliv og hendes kvaler med sit køn vækker en medlidenhed, som kristne bør lade sig røre af, hvis de skal kunne være en barmhjertig samaritaner i nutidens vestlige samfund.

FORMENTLIG KOMMER INGEN af *Tro & Missions* læsere nogensinde til at møde Chu. Men læserne kommer måske til at møde andre som hende. Andre, for hvem det også føles eksistentielt forkert at blive benævnt ”han”, selvom vedkommende på kromosomniveau er en mand. Midt i en kritik af at samfundet omfavner kønsforvirringen, må vi ikke glemme dem, for hvem dette ikke bare er interessant emne, men en personlig livskamp. Også dem skal vi være en barmhjertig samaritaner for – blandt andet ved at følge dem sprogligt et stykke ad vejen.

Samtidig skal vi fastholde kritikken og være sandheden tro i kærlighed og ikke – som Church of England – bekræfte synderen i synden. Andrea Long Chu insisterer på at få det, hun vil have, slet og ret fordi hun vil. Lykke er imidlertid ikke noget relativt, men et emne, man kan sige noget fælles almenmenneskeligt om. Vi bør kæmpe for den andens yderste lykke, fordi mennesket er uendeligt værdifuldt – også når den anden ikke selv kan se, hvad der tjener til dets bedste. Overlader vi mennesker til sig selv og sine egne ønsker, vil det gå dem ilde.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

LÆS PÅ DLM.DK ►

Kristne bøger til tanzanierne

Soma Biblia i Tanzania sælger billige kristne bøger, så alle – fattig eller rig, voksen eller barn - kan læse om Jesus på deres eget sprog.
Du kan støtte Soma Biblias arbejde via MobilePay 66288 eller på konto 2230-0726496390, mrk. "somabiblia".

Annelise og Axel vil i februar og marts komme på besøg i mange LM-forsamlinger. De glæder sig til at dele de gode oplevelser og indtryk fra Cambodja med jer, som støtter arbejdet!
youtube.com/lutherskmission

Glædelig jul

Redaktionen for Tro & Mission ønsker alle læsere og annoncører en rigtig glædelig jul i Jesu navn og et velsignet nytår. Redaktionen er gået på juleferie, men bladet udkommer igen i 2019 med reportager, artikler og interviews. Første nummer i 2019 udkommer den 18. januar.

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST

DANMARK

PP

ID-nr. 42591
Sorteret Magasinpost

LUTHERSK MISSION

22 | 17. DECEMBER 2018
ÅRGANG 118

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

TEMA

Traditioner;
Gentagelser er vigtige, fordi de giver genkendelse og glæde, mener sognepræst Jan Holm Mortensen. Samtidig kan traditioner være med til at aktivere følelserne og sanserne gennem særlig mad, lugte og lyde, der er knyttet til en højtid

6-7

150

ALLE TIDERS MISSION!

LUTHERSK MISSION 1868-2018

LM er med i et nyt forum hvor ledere fra mange trossamfund drøfter samfunds-mæssige emner

Missionærplakat og bedeliste for 2019 er vedlagt dette nummer af T&M. Ekstra eksemplarer kan bestilles

Efterskolen skal danne de unge og give dem syn for Jesus som mere end en hjælper, ønsker forstander

.....5

.....4

.....3